

PRESSMEDDELANDE

VÄLKOMMEN ATT BEVAKA – INFORMERA ALLMÄNHETEN

Mer info vargkatten.se, Lars Farago lars.farago@gmail.com 070 765 34 37

SVERIGETURNÉ 14-18 MARS

Purimspel o konsert: ESTER SKÖNHETSDROTTNING ELLER HJÄLTINNA

Judiskt helgspel i fem kyrkor: Nacka, Stockholm, Göteborg, Västervik, Eksjö
Skolföreställning dagtid, för allmänheten kvällstid – FRI ENTRÉ

Vårt moderna Purimspel och konsert framförs av några Sveriges främsta musiker

Isabel Blommé, bl a Parizad och Indrakvartetten, Torun Gärskog, stud Kgl Musikhögskolan, Torbjörn Helander, Kgl hovkapellet, Björn Salomonsson, Semmy Stahlhammer, förste konsertmästare Kgl Operan, Johan Ullén, kompositör och frilansmusiker.

SAMTAL 24/2, 2/3, 7/3, 9/3 med koppling till ESTER: etik, religion, kvinnomakt, förföljelse, flykt, identitet... Nacka, Göteborg, Stockholm, Västervik

Vem var Ester? Varför firas Purim?

Läs mera vargkatten.se/purim

må 14/3 18:30 Guds Hus, Nacka

10:00 Skolföreställning - Fisksätra

ti 15/3 19:00 Kungsholms kyrka, Sth

14:00 Skolföreställning

on 16/3 18:00 Domkyrkan, Göteborg

14:00 Skolföreställning

to 17/3 18:30 S:t Petri, Västervik

14:00 Skolföreställning

fre 18/3 18:00 Eksjö kyrka

11:30 Skolföreställning för Prästängsskolan

on 24/2 18:30 Guds Hus, Nacka

KVINNOFRID Tillit, kön, makt, kultur i de heliga skrifterna och idag – Fisksätra

on 2/3 18:00 Göteborgs Stadsm.

Norra Hamng. 12 – SALIG BERUSNING
Religionsfirande med karnevalsstämning.

må 7/3 19:00 Kungsholms kyrka

Församlingssalen, Parmmätarg. 3, Stockh
VEM HÖRS OCH VEM TÖRS

Om opinioner och makt.

on 9/3 18:00 Mejeriet, Västervik

Vårdträdsplan 3 –SNACK OM IDENTITET
K.U.N.G. – Kultur Utan Några Gränser
bjuder in till samtal på ungdomskaféet

Ester, skönhetsdrottning eller hjältinna

Artikel för tidskriften Religionsdialog

Purim en ovanlig högtid

Esters bok ligger till grund för den judiska högtiden Purim. Det är en annorlunda högtid för många judar. På Purim gäller uppochnedvända världen. Enligt vissa rabbiner ska man dricka sig så berusad att man inte kan höra skillnad när man försöker uttala Hamans namn och Esters. Män får enligt andra klä ut sig till kvinnor på Purim. Men dessa traditioner får du knappast se i Sverige. Däremot kan du höra oljud i synagogan. Man har med sig skramlor för att göra maximalt oväsen när den onde Hamans namn uttalas. Ingen ska behöva höra det. Det är också tradition att göra Purimspel för att som teaterspex berätta innehållet i Esters bok. Idag görs detta oftast av barn.

Purim knyter an till karnevalstraditioner men också till traditioner som Staffanspel och Stjärngossespel. Även här är det barn som agerar idag fastän spelen nu har övertrumpats och kanske också ätits upp av Luciafirandet.

Björn Salomonsson, psykoanalytiker och klezmerklarinetist har skrivit ett Purimspel för vuxna. Ensemblen med några av Sveriges främsta musiker anföras av Semmy Stahlhammer, förste violinist vid hovkapellet, klezmermusiker och Bachspecialist. Han spelar också kungen som i bibeln kallades Ahasveros eller Xerxes. Musikerna gestaltar de olika rollerna i den bibliska berättelsen om Ester. Turnén med Purimspelet understöds av Statens Musikverk och görs även som skolföreställning.

[Läs om ensemblen](#)

Esters bok är aktuell idag

Den 2500 år gamla historien är tyvärr alltför aktuell även idag. Bibeln beskriver hur de judiska flyktingarna hotas av förintelse. Drottningen, som döljer sitt judiska ursprung och fått byta sitt namn Hadassa till det mer persisktklingande Ester, tvekar. Ska hon berätta om sin sanna bakgrund? Kommer hon då att rädda sitt folk eller är det enbart steget mot en egen undergång? Vågar hon som kvinna ta plats och tilltala kungen utan att vara tillfrågad?

Finns det trådar mellan dagens flyktingar och dåtidens? Måste en invandrare byta namn till något mer svensklingande för att bli gångbar på arbetsmarknaden? Vilka av våra identiteter kan vi berätta om och vilka väljer vi att hemlighålla?

Hur manipulerbara är våra åsikter?

Var det persiska folket lättmanipulerat? Hur långt var steget från att judarna var välkomna som en fungerande minoritet i ett mångkulturellt samhälle, till att man var beredd att döda alla judar? Hur långt är steget idag från ett generöst välkomnande av flyktingar till att det byggs murar vid gränserna?

I spelet Ester – skönhetsdrottning eller hjältinna, levereras inte så många svar. Det handlar mer om sköna toner – klezmer, underhållnings- och klassisk musik. Men det handlar också om ett frejdigt berättande av en historia med många frågor. Förhoppningsvis tar publiken med sig frågorna hem för att fundera över sina egna lösningar och sina egna ställningstaganden.

Judiskt-kristet samarbete turnerar till fem orter

Genom att göra en Purimföreställning i fem svenska kyrkor byggs också solidaritet och kunskap. För visst behövs det mer kunskap om den judiska minoriteten? Och visst behöver den judiska minoriteten göra sig mera synlig och bjuda in alla nyfikna till sina traditioner och sin kultur? Från 14:e till 18:e mars turnerar föreställningen om Ester till Guds Hus, Fisksätra,

Nacka, Kungsholms kyrka i Stockholm, Göteborgs Domkyrka, S:t Petri kyrka i Västervik och Eksjö kyrka. På alla dessa platser görs också skolföreställningar på dagtid.

Som uppladdning inför Purimspelet arrangeras fyra samtal kring frågeställningar som väcks av Esters bok. Samtalen har olika inriktning och utformning. De börjar i Fisksätra 24 februari, fortsätter till Göteborg 2 mars, Kungsholmen Stockholm 7 mars och avslutas i Västervik den 9 mars.

I en intervju på vargkatten.se berättar Björn Salomonsson, författaren till Purimspelet:
– Purimberättelsen om Ester handlar om assimilerade judar. Hos dem beskrivs ingen längtan tillbaka till Jerusalem. På så sätt är den en modern historia och den handlar om sådant som tyvärr blivit allt mer aktuellt i vår tid; judeförföljelser och identitetspolitik.
– Min Ester är porträtterad som en opportunistisk och omedveten flicka, en bimbo. När hennes kusin och fosterfar vädjar till henne svarar hon: Jag är vacker, lydig och drottning av Persien. Men sen tar hon av sig den där masken och genomgår en moralisk förvandling. Hon blir medveten om sitt ursprung, sin tillhörighet och sitt ansvar som judinna.

Lars Farago

Tid och plats för föreställningar och samtal finns på <http://vargkatten.se/purim>

Samtal – Program apropå Ester:

onsdag 24 februari 18:30, Guds Hus Fisksätra, Nacka

KVINNOFRID

Tillit, kön, makt, kultur i de heliga skrifterna och idag.

Medverkande: Ricky David, lärare på Vasa Real och engagerad i bl a judiskt lärande, Helene Egnell, präst och ledare för Centrum för religionsdialog i Stockholms stift, Lamia ElAmri ordförande European Forum of Muslim Women. Samtalet leds av Annika Wirén från Guds Hus vänförening.

onsdag 2 mars 18:00, Göteborgs Stadsmuseum, Norra Hamngatan 12

SALIG BERUSNING

Religionsfirande med karnevalsstämning och teater.

Inledare: Yael Feiler, teatervetare, regissör, dramaturg, översättare och samhällsdebattör, Dan Korn rabbin och folklivsforskare, Annika Nordström, arkivchef på Institutet för språk och folkminnen i Göteborg och leder Sveriges arbete med Levande kulturarv – Unescos konvention för skydd av immateriella kulturarv. Ett levande kulturarv som ingår i Sveriges förteckning är Purim. Se [Levande traditioner](#)

måndag 7 mars 19:00, Kungsholms Församlingssal, Parmmätargatan 3,

Stockholm

VEM HÖRS OCH VEM TÖRS

Om opinioner och makt. Snabba mediedrev eller långa trådar som bygger kunskap och moral. Hur påverkar oss media, politik, religion till att finna gott och ont i korta och långa tidsperspektiv?

Medverkande i samtalet: Emanuel Karlsten journalist, föreläsare, rådgivare inom sociala medier, Bengt Kristensson Uggla professor i filosofi, kultur och företagsledning, docent i tros- och livsåskådningsvetenskap, Michaela Lundell vetenskapsjournalist, har arbetat på Sveriges Radio, varit redaktör för tidskriften Judisk krönika och dess ungdomstidskrift Mish Mash. Samtalsledare Helene Egnell, präst och ledare för Centrum för religionsdialog i Stockholms stift.

onsdag 9 mars 18:00, Mejeriet, Vårdträdsplan 3, Västervik

SNACK OM IDENTITET

Bibels Ester ställs flera gånger inför frågan om vem hon är och vad hon berättar för andra om sig själv. Vad berättar du om dig själv för andra? Har du flera identiteter? Är det vanligt att vi kan visa flera identiteter samtidigt? **Medverkande:** Steve – Årets Västervikare 2015, RFSL, Svenska kyrkan, Fältarna m fl